جۇڭگو دېھقانلىرىنىڭ ئۇلۇغ ئىجادىيىتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10 ـ ئاينىڭ 12 ـ كۈنى تېلېگراممىسى 1982 ـ يىلى 1 ـ ئاينىڭ 1 ـ كۈنى، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيەسى مەركىزىي كومىتېتى 1 ـ نومۇرلۇق ھۆججەت تارقىتىپ، دۆلىتىمىز يېزىلىرىدا بارلىققا كېلىۋاتقان مەھسۇلاتنى ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىش، ئىشنى ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىش قاتارلىق تۈرلۈك شەكىلدىكى ئىشلەپچىقىرىش مەسئۇلىيەت تۈزۈملىرىنى مۇئەييەنلەشتۈردى. شۇنىڭدىن كېيىن، مەھسۇلاتنى ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىش، ئىشنى ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىش(كېيىن مەھسۇلاتقا بىرلەشتۈرۈپ ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىش مەسئۇلىيەت تۈزۈمى دەپ ئاتالغان)تىن ئىبارەت جۇڭگو دېھقانلىرىنىڭ بۇ ئۇلۇغ ئىجادىيىتى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويۇلدى.

پارتىيە 11 ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 ـ ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن، ئىدىيەدە ئازاد بولۇش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش روھىنىڭ ئىلھامىدا، دۆلىتىمىز يېزىلىرىدىكى نۇرغۇن جاي «مەھسۇلاتنى ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىشكە يول قويماسلىق» چەكلىمىسىنى تەدرىجىي بۆسۈپ تاشلاپ، كۆپ خىل شەكىلدىكى ئىشلەپچىقىرىش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئەنخۇي فېڭياڭ ناھىيەسىدە مەھسۇلاتنى ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىشكە قارىغاندا تېخىمۇ ئۈزۈل ـ كېسىل، تېخىمۇ ئاددىي بولغان ئىشنى ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىش شەكلى بارلىققا كەلدى، يەنى مەھسۇلاتنى ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىش جەريانىدىكى ئەمگەك نەتىجىسىنى «ئىش نومۇرى»غا ئايلاندۇرۇپ تەقسىم قىلىش ھالقىسى بىكار قىلىنىپ، دېھقان ئائىلىلىرى ھوسۇلنى بەلگىلىمە بويىچە يۇقىرىغا تاپشۇرۇش ۋەزىپىسىنى بىۋاستە تاماملىغاندىن كېيىن، قالغان قىسمىنىڭ ھەممىسى ئۆزىگە تەۋە بولىدىغان بولدى. دېھقانلارنىڭ دېگىنى بويىچە بولغاندا، بۇ «دۆلەتنىڭكىگە كاپالەتلىك قىلىش، كوللېكتىپنىڭكىنى تولۇق قالدۇرۇش، قالغىنىنىڭ ھەممىسى ئۆزىنىڭ بولۇش» دېگەنلىكتۇر. بۇ خىل ئۇسۇلدا ئەمگەك نەتىجىسى بىلەن دېھقانلارنىڭ پايدىسى بىۋاستە باغلانغانلىقتىن، دېھقانلارنىڭ ئەڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى، مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇش ئۈنۈمى ناھايىتى كۆرۈنەرلىك بولدى.

1980 ـ يىلى 9 ـ ئاينىڭ 14 ـ كۈنىدىن 22 ـ كۈنىگىچە، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيەسى مەركىزىي كومىتېتى ئۆلكىلىك(ئاپتونوم رايونلۇق، شەھەرلىك) پارتكوملارنىڭ 1 ـ شۇجىلىرى يىغىنىنى ئاچتى. بۇ قېتىمقى يىغىننىڭ مۇھىم خاتىرىسىدە ئىشلەپچىقىرىش ئەترەتلىرىنىڭ رەھبەرلىكىدە يولغا قويۇلغان مەھسۇلاتنى ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىشنىڭ سوتسىيالىستىك ئىگىلىككە باغلىق ئىكەنلىكى، سوتسىيالىزم يولىدىن ئايرىلمايدىغانلىقى مۇئەييەنلەشتۈرۈلدى. بۇنىڭ بىلەن، كۆپ يىللاردىن بۇيانقى مەھسۇلاتنى ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىشنى يەر تەقسىملەپ يەككە ئىشلەش بىلەن تەڭ ئورۇنغا قويۇش، كاپىتالىزم بىلەن تەڭ ئورۇنغا قويۇش قارىشى بۆسۈپ تاشلاندى، پارتىيەنىڭ يېزا سىياسىتىدە مۇھىم، زور بۆسۈش ھاسىل قىلىش ئىشقا ئاشۇرۇلدى.

1982 ـ يىلدىن 1986 ـ يىلغىچە مەركەز ئۇدا بەش يىل «1 ـ نومۇرلۇق ھۆججەت» شەكلىدە مەھسۇلاتقا بىرلەشتۈرۈپ ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ئېنىق مۇئەييەنلەشتۈردى ھەم سىياسەت جەھەتتە پائال يېتەكلەپ، يېزا ئىسلاھاتىدا بۆسۈش ھاسىل قىلىشنى ۋە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ تەرەققىياتىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈردى.

شۇ شيوۋ: ھايات ـ ماماتىغا قارىماي نۇرغۇن جەڭنى باشتىن كەچۈرۈش

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جېڭجوۋ، 9 ـ ئاينىڭ 20 ـ كۈنى تېلېگراممىسى(مۇخبىر ۋاڭ شو) خېنەن ئۆلكىسىنىڭ شىنشيەن ناھىيەسى تيەنپۇ يېزىسىدىكى شۈجياۋا بىر ئەۋلاد مەشھۇر قوماندان شۇ شيوۋنىڭ يۇرتى. شۇ شيوۋ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيەسىنىڭ ئۇزاق سىناقلاردىن ئۆتكەن، قالتىس ھەربىي ئىشلار قوماندانى. ئۇرۇش يىللىرىدا زور تۆھپە كۆرسەتكەن، شۇنداقلا ئەۋلادلارغا قىممەتلىك مەنىۋى بايلىق قالدۇرغان. ھەر يىلى بۇ يەرگە ئېھتىرام بىلدۈرۈشكە كەلگەن جەمئىيەتتىكى ھەرساھە زاتلىرىنىڭ ئايىغى ئۈزۈلمەيدۇ، بۇ يەر دابىيېشەن رايونىدىكى داڭلىق ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيە بازىسىغا ئايلاندى.

شۇ شيوۋنىڭ سۈرىتى. □ شىنخۇا ئاگېنتلىقى تارقاتقان

شۇ شيوۋ جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيەسىنىڭ داڭلىق ئالىي دەرىجىلىك جاڭگىسى. 1905 ـ يىلى 2 ـ ئايدا ھازىرقى خېنەن ئۆلكىسى شىنشيەن ناھىيەسى تيەنپۇ يېزىسىنىڭ خېپۇ كەنتىدىكى شۈجياۋادا تۇغۇلغان. ياش ۋاقتىدا شاۋلىن ئىبادەتخانىسىغا كىرىپ چامباشچىلىقنى ئۆگەنگەن، كېيىن ھەربىيلىككە قاتنىشىپ، مىللىي ئىنقىلابىي ئارمىيەنىڭ لىيەنجاڭى بولغان. 1926 ـ يىلى 9 ـ ئايدا جۇڭگو كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقىغا كىرگەن، 1927 ـ يىلى 8 ـ ئايدا جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيەسىگە كىرگەن. شۇ يىلى 11 ـ ئايدا خۇاڭما قوزغىلىڭىغا قاتنىشىپ، ئىلگىرى ـ كېيىن بولۇپ جۇڭگو ئىشچى ـ دېھقانلار قىزىل ئارمىيەسىنىڭ پەيجاڭى، لىيەنجاڭى، يىڭجاڭى، تۇەنجاڭى، شىجاڭى، جۈنجاڭى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. خۇبېي ـ خېنەن ـ ئەنخۇي سوۋېت رايونىدىكى «قورشاپ يوقىتىش»قا قارشى ئۇرۇشتا كۆپ قېتىم پىدائىيلار ئەترىتىگە قاتنىشىپ، ئىككى قېتىم ئەترەت باشلىقى بولۇپ، كۈچلۈك دۈشمەننى كۆپ قېتىم مەغلۇپ قىلغان. «ئالتە يولدا قورشاپ ھۇجۇم قىلىش»قا قارشى تۇرۇش داۋامىدا، ئۇ ۋەنيۈەننى قوغداش ئۇرۇشىغا قوماندانلىق قىلىپ، ئىستىھكامنى ئۈچ ئاي چىڭ ساقلاپ، سان جەھەتتە مۇتلەق ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلىگەن دۈشمەننى تارمار قىلغان. 1936 ـ يىلىنىڭ ئاخىرىدا ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى تۇرۇش قىزىل ئارمىيە داشۆسىگە كىرىپ ئوقۇغان.

1940 ـ يىلدىن كېيىن، ئۇ 8 ـ ئارمىيە شەندۇڭ زۇڭدۈيى 3 ـ لۈيىنىڭ لۈيجاڭى بولغان، 1942 ـ يىلى 8 ـ ئارمىيە شەندۇڭ زۇڭدۈيىنىڭ سەنمۇجاڭى بولغان، شۇ يىلى جياۋدۇڭ ھەربىي رايونىنىڭ سىلىڭيۈەنى بولۇپ، جياۋدۇڭ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى تۇرۇش تايانچ بازىسىنى مۇستەھكەملەش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇش كۈرىشىگە قاتناشقان، رەھبەرلىك قىلغان. 1947 ـ يىلى شەرقىي جۇڭگو دالا ئارمىيەسى 9 ـ زۇڭدۈيىنىڭ سىلىڭيۈەنى بولۇپ، لەيۇ، مېڭلياڭگۇ ئۇرۇشلىرىغا قاتناشقان. شۇ يىلى 8 ـ ئايدا شەرقىي جۇڭگو دالا ئارمىيەسى شەرقىي سەپ بىڭتۇەنى(كېيىن شەندۇڭ بىڭتۇەنى دەپ ئاتالغان)نىڭ سىلىڭيۈەنى بولۇپ، قىسمىنى باشلاپ جياۋدۇڭنى قوغداش ئۇرۇشى ۋە جوۋجاڭ، ۋېيشيەن، يەنجوۋ، جىنەن ئۇرۇشلىرىنى قىلغان. 1949 ـ يىلدىن باشلاپ شەندۇڭ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن سىلىڭيۈەنى، سىلىڭيۈەنى بولغان. 1953 ـ يىلى ئامېرىكىغا قارشى تۇرۇپ چاۋشيەنگە ياردەم بېرىش ئۇرۇشىغا قاتنىشىپ، جۇڭگو خەلق پىدائىيلار قىسمى 3 ـ بىڭتۇەنىنىڭ سىلىڭيۈەنى بولغان. ئۇزاق مۇددەتلىك ئىنقىلابىي ئۇرۇش داۋامىدا، شۇ شيوۋ ھايات ـ ماماتىغا قارىماي، نۇرغۇن جەڭنى باشتىن كەچۈرۈپ، مىللەتنىڭ مۇستەقىللىقى ۋە ئازادلىقى ئۈچۈن ئۆچمەس تۆھپە قوشقان.

1954 ـ يىلى ۋەتەنگە قايتىپ كەلگەندىن كېيىن، شۇ شيوۋ شەرقىي جۇڭگو ھەربىي رايونىنىڭ 2 ـ مۇئاۋىن سىلىڭيۈەنى، ئازادلىق ئارمىيەنىڭ مۇئاۋىن باش سەنمۇجاڭى، دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىقىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى قوشۇمچە نەنجىڭ ھەربىي رايونىنىڭ سىلىڭيۈەنى، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيەسى مەركىزىي كومىتېتى شەرقىي جۇڭگو بيۇروسى شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىسى، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيەسى جياڭسۇ ئۆلكىلىك كومىتېتىنىڭ 1 ـ شۇجىسى، گۇاڭجوۋ ھەربىي رايونىنىڭ سىلىڭيۈەنى، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيەسى مەركىزىي ھەربىي كومىتېتى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيەسى مەركىزىي مەسلىھەتچىلەر كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1955 ـ يىلى شاڭجياڭلىق ھەربىي ئۇنۋانى بېرىلگەن. 1985 ـ يىلى 10 ـ ئاينىڭ 22 ـ كۈنى نەنجىڭدا كېسەل سەۋەبىدىن ۋاپات بولغان.

جياڭجۇن شۇ شيوۋ پۈتۈن ئۆمرىدىكى ئىنقىلابىي ھاياتىدا جاپا ـ مۇشەققەت ۋە ئەگرى ـ توقايلىقلارنى باشتىن كەچۈرگەن، ئۇنىڭ قەھرىمانلىق روھى، قەيسەر، تۈز خاراكتېرى ۋە رىۋايەت تۈسىگە ئىگە كەچۈرمىشلىرى ئۇنىڭ ئۆزگىچە ھاياتىنى ياراتقان. ھەر يىلى چىڭمىڭ مەزگىلىدە، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى نۇرغۇن ۋەتەنپەرۋەر زات شۇ شيوۋ جياڭجۇننىڭ قەبرىسى ئالدىغا كېلىپ ئېھتىرام بىلدۈرۈپ گۈل تەقدىم قىلىدۇ، ھاراق قويۇپ تەزىيە بىلدۈرىدۇ. ناھىيە بازىرىدىكى ئوتتۇرا ـ باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىمۇ ئوقۇتقۇچىلارنىڭ تەشكىللىشى، يېتەكلىشىدە، چىڭمىڭلىق قەبرە سۈپۈرۈش پائالىيىتىگە قاتنىشىپ، ئۆزلىرىنىڭ جياڭجۇن شۇ شيوۋغا بولغان چەكسىز سېغىنىشى ۋە قايغۇلۇق تەزىيەسىنى بىلدۈرۈپ، جياڭجۇننىڭ ئۇلۇغ تۆھپىسىنى ياد ئېتىدۇ.

شىنجاڭ داشۆسىنىڭ «قوش بىرىنچى قاتار» قۇرۇلۇشىدا يېڭى نەتىجە ـ ئۈنۈمنى قولغا كەلتۈرۈشكە ئورتاق تۈرتكە بولۇش كېرەك

(بېشى 1 ـ بەتتە)

چېڭخۇا داشۆسى قاتارلىق ئىچكىرى رايونلاردىكى ئالىي مەكتەپلەر يولداش شى جىنپىڭ يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ چاقىرىقىغا پائال ئاۋاز قوشۇپ، يۇكسەك سىياسىي ئاڭلىقلىق ۋە مەسئۇلىيەتنى زىممىگە ئېلىش ئارقىلىق شىنجاڭ داشۆسىگە نىشانلىق ياردەم بېرىش خىزمىتىنى پۇختا، ياخشى ئىشلەپ، شىنجاڭ داشۆسىنىڭ «مىنىستىرلىق، ئۆلكە بىرلىكتە قۇرۇش» ۋە «قوش بىرىنچى قاتار» قۇرۇلۇشىغا كۈچلۈك تۈرتكە بولدى، شىنجاڭ داشۆسىنىڭ پەنلەر قۇرۇلۇشى سەۋىيەسى ئۆستۈرۈلۈپ، ئوقۇش ـ ئوقۇتۇشنى باشقۇرۇش سۈپىتى تەدرىجىي ئۆستۈرۈلۈپ، پارتىيە ئۈچۈن ئادەم تەربىيەلەش، دۆلەت ئۈچۈن ئىختىساسلىقلارنى تەربىيەلەش بۇرچى، مەسئۇلىيىتى تېخىمۇ مۇستەھكەملەندى.

لى پېڭشىن مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: شى جىنپىڭنىڭ يېڭى دەۋر جۇڭگوچە سوتسىيالىزم ئىدىيەسىنى يېتەكچى قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، يېڭى دەۋردىكى پارتىيەنىڭ شىنجاڭنى ئىدارە قىلىش تەدبىرى، بولۇپمۇ ئىجتىمائىي مۇقىملىق ۋە ئەبەدىي ئەمىنلىك باش نىشانىنى چوڭقۇر ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، 7 ـ قېتىملىق مەملىكەتلىك شىنجاڭغا نىشانلىق ياردەم بېرىش خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، شىنجاڭ داشۆسىگە نىشانلىق ياردەم بېرىش خىزمىتىنى پۇختا ئالغا سىلجىتىشنى يەنە يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈش كېرەك. ئىچكىرى رايونلاردىكى ئالىي مەكتەپلەرنىڭ نىشانلىق ياردەم بېرىش سالمىقىنى يەنىمۇ زورايتىپ، مەكتەپلەر ئارا ھەمكارلىقنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئەقلىي كۈچ مەدەتنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، شىنجاڭ داشۆسىنىڭ پەنلەر قۇرۇلۇشى، پەن تەتقىقات ئىقتىدارى، ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنى، مەكتەپ باشقۇرۇشى قاتارلىق جەھەتلەردە يېڭى بۆسۈشنى قولغا كەلتۈرۈشكە تېخىمۇ ياخشى تۈرتكە بولۇشنى ئۈمىد قىلىمەن. شىنجاڭ داشۆسى سۈبيېكتلىق مەسئۇلىيىتىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، ھەققىي تۈردە نىشانلىق ياردەم بېرىشنىڭ ئەڭ زور ئۈنۈم ئېففېكتىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇپ، ماھىيەتلىك مەزمۇن شەكلىدىكى تەرەققىياتنى تېز ئالغا سىلجىتىپ، شىنجاڭنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىق ۋە ئەبەدىي ئەمىنلىك باش نىشانىغا مۇلازىمەت قىلىش ئىقتىدارىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈشى كېرەك.

چېن شۇ نىشانلىق ياردەم بېرىۋاتقان ئالىي مەكتەپلەرگە ۋاكالىتەن سۆز قىلىپ مۇنۇلارنى كۆرسەتتى: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە ھۆكۈمەت نىشانلىق ياردەم بېرىش خىزمىتىگە باشتىن ـ ئاخىر يۇكسەك ئەھمىيەت بېرىپ، «مائارىپنىڭ دۆلەتنىڭ زور تەدبىرى، پارتىيەنىڭ زور تەدبىرى» ئىكەنلىكىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، مائارىپنى ئالدىن تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىستراتېگىيەسىنى ئومۇميۈزلۈك ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، شىنجاڭنىڭ ئالىي مائارىپ تەرەققىياتىنى زور كۈچ بىلەن ئالغا سىلجىتتى. بولۇپمۇ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، شىنجاڭ داشۆسىنىڭ تەرەققىياتىغا يۇكسەك ئەھمىيەت بېرىپ، كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، شىنجاڭ داشۆسىنىڭ «قوش بىرىنچى قاتار» قۇرۇلۇشىنى پائال قوللىدى. نىشانلىق ياردەم بېرىۋاتقان ھەرقايسى ئالىي مەكتەپلەر ئىتتىپاقلىشىپ، ھەمكارلىشىپ، قەلبنى مۇجەسسەملەپ ۋە كۈچنى توپلاپ، نىشانلىق ياردەم بېرىشتىكى تۈرلۈك ۋەزىپىلەرنى ئومۇميۈزلۈك ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، شۆيۈەنلەرنى ھۆددىگە ئېلىپ قۇرۇش قاتارلىق نىشانلىق ياردەم بېرىش يېڭى ئەندىزىسىدە ئەمەلىي ئۈنۈمنى قولغا كەلتۈردى.

چېن شۇ مۇنۇلارنى كۆرسەتتى: نىشانلىق ياردەم بېرىۋاتقان ھەرقايسى ئالىي مەكتەپلەر ئەخلاق ئارقىلىق ئادەم تەربىيەلەش تۈپ ۋەزىپىسىنى پۇختا ئىگىلەپ، شىنجاڭ داشۆسىنىڭ ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، ئوقۇش ـ ئوقۇتۇش ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، پەن ـ تېخنىكىدا يېڭىلىق يارىتىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش، ئىقتىساد، جەمئىيەت تەرەققىياتىغا مۇلازىمەت قىلىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش، ئەخلاقىي، ئەقلىي، جىسمانىي، گۈزەللىك، ئەمگەك جەھەتتە ئومۇميۈزلۈك تەربىيەلەشتىن ئىبارەت مائارىپ سىستېمىسىنى تۈرلەشتۈرۈپ بەرپا قىلىشقا تۈرتكە بولۇپ، شىنجاڭ داشۆسىنى سوتسىيالىزمنىڭ قۇرغۇچىلىرى ۋە ئىز باسارلىرىنى تەربىيەلەيدىغان، شىنجاڭ خىزمىتى باش نىشانىغا مۇلازىمەت قىلىدىغان يۇقىرى ساپالىق ئىختىساسلىقلارنى تەربىيەلەيدىغان مۇستەھكەم بازىغا ئايلاندۇرىدۇ. يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا نىشانلىق ياردەم بېرىش خىزمىتىنىڭ يېڭى يولى، يېڭى چارىسى ئۈستىدە ئىزدىنىپ، ئۆزىنىڭ پەنلەر ئەۋزەللىكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، سىلىنما سالمىقىنى زورايتىپ، نىشانلىق ياردەم بېرىشنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇپ ۋە كېڭەيتىپ، شىنجاڭ داشۆسىنىڭ ئۈنىۋېرسال ئەمەلىي كۈچىنى ئومۇميۈزلۈك ئاشۇرۇشقا كۈچ قوشۇشى كېرەك.

يىغىندا چېڭخۇا داشۆسىنىڭ ئاكادېمىك، مۇتەخەسسىسلەر خىزمەت پونكىتى قاتارلىق مۇھىم، زور پەن تەتقىقات سۇپىلىرىنىڭ يوپۇقىنى ئېچىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى.

ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم مائارىپ خىزمىتى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى رېن خۇا يىغىنغا رىياسەتچىلىك قىلدى. شىئەن قاتناش داشۆسى پارتكومىنىڭ شۇجىسى جاڭ مەيزىڭ، جۇڭشەن داشۆسى پارتكومىنىڭ شۇجىسى چېن چۈنشېڭ يىغىنغا قاتناشتى.

كۆرۈنەرلىك تۆھپە كۆرسەتكەن تاشەن قەھرىمانى ــــ ۋۇ كېخۇا

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، نەنچاڭ، 9 ـ ئاينىڭ 21 ـ كۈنى تېلېگراممىسى(مۇخبىر شيۇڭ جيالىن) جياڭشى ئۆلكىسىنىڭ گۈيشى ناھىيەسى جۇڭفەن يېزىسىدىكى فاڭجيادۇن ۋۇ كېخۇا جياڭجۇن خاتىرە شىپاڭى يېنىدىكى ياپيېشىل قارىغايلار ئاسمان پەلەك ئۆسكەن بولۇپ، ھاياتىي كۈچكە تولغانىدى. ھەربىي فورما كىيگەن، ئىككى قولىنى كەينىگە قىلىپ قەتئىيلىك بىلەن يىراققا نەزەر تاشلاپ تۇرغان ۋۇ كېخۇا جياڭجۇننىڭ ھەيكىلى ئاستىدىكى پەلەمپەيگە شۇ جايدىكى كەنت ئاھالىلىرى بىلەن ئوقۇغۇچىلار ئۆزلۈكىدىن ئېلىپ كەلگەن يېڭى گۈلدەستىلەر قويۇلغانىدى.

ۋۇ كېخۇانىڭ سۈرىتى. □ شىنخۇا ئاگېنتلىقى تارقاتقان

ۋۇ كېخۇا، 1913 ـ يىلى گۈيشى ناھىيەسىنىڭ جۇڭفەن يېزىسى فاڭجيادۇندىكى بىر دېھقان ئائىلىسىدە تۇغۇلغان. 1928 ـ يىلى يۇرتىدا دېھقانلار قوزغىلىڭىغا قاتناشقان. 1929 ـ يىلى جۇڭگو ئىشچى ـ دېھقانلار قىزىل ئارمىيەسىگە قاتنىشىپ، شۇ يىلى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيەسىگە كىرگەن. قىزىل 10 ـ جۈن 1 ـ تۇەندە لىيەنجاڭ، يىڭجاڭ بولغان، پىيونېرلار ئەترىتى مەركىزىي باش ئەترىتى بۆلىمىنىڭ سەنمۇجاڭى، قىزىل 8 ـ جۈنتۇەن 21 ـ شى 63 ـ تۇەننىڭ سەنمۇجاڭى بولۇپ، جياڭشىنىڭ شەرقىي شىمالى ۋە مەركىزىي سوۋېت رايونىدىكى ھەر قېتىملىق «قورشاپ يوقىتىش»قا قارشى تۇرۇشقا قاتناشقان. ئۇ ئۇرۇش قىلىشتا باتۇر بولۇپ، سەپىنىڭ ئالدىدا ماڭاتتى، ئىككى قېتىم يارىلانغان بولسىمۇ، يەنىلا داۋاملىق جەڭگە قوماندانلىق قىلغان.

ۋۇ كېخۇا 1934 ـ يىلى ئۇزۇن سەپەرگە قاتنىشىپ، ئىلگىرى ـ كېيىن بولۇپ قىزىل 5 ـ جۈنتۇەنگە بىۋاستە قاراشلىق 39 ـ تۇەننىڭ سەنمۇجاڭى، قىزىل 5 ـ جۈن 13 ـ شى 37 ـ تۇەننىڭ تۇەنجاڭى بولغان، كۆپ قېتىم قوشۇننى باشلاپ، ئارقا سەپ مۇھاپىزىتىنى ئۈستىگە ئېلىپ، قوغلاپ كەلگەن دۈشمەننى توسۇپ زەربە بېرىپ، ئاساسىي قوشۇننىڭ خەتەرلىك ئەھۋالدىن قۇتۇلۇشىنى ھىمايە قىلىپ، ۋەزىپىنى ناھايىتى ياخشى تاماملاپ، كۆپ قېتىم جۇڭگو ئىنقىلابىي ھەربىي كومىتېتىنىڭ تېلېگراممىسى ئارقىلىق تەقدىرلىشىگە ئېرىشكەن.

1936 ـ يىلى، ۋۇ كېخۇا ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى تۇرۇش قىزىل ئارمىيە داشۆسىگە كىرىپ ئوقۇغان. پۈتۈن مىللەتنىڭ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى تۇرۇش ئۇرۇشى مەزگىلىدە، 8 ـ ئارمىيە شەندۇڭ زۇڭدۈيى 5 ـ تارماق ئەترىتىنىڭ مۇئاۋىن سىلىڭيۈەنى، 2 ـ تارماق ئەترىتىنىڭ سىلىڭيۈەنى، 5 ـ لۈينىڭ لۈيجاڭى، جياۋدۇڭ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن سىلىڭيۈەنى بولغان، ياپون باسقۇنچىلىرى ۋە قورچاقلىرىنىڭ چوڭ «تازىلاش»ىغا ۋە گومىنداڭ جاھىللىرىغا قارشى تۇرۇش ئۇرۇشىغا قاتنىشىپ، قوماندانلىق قىلىپ، جياۋدۇڭ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى تۇرۇش تايانچ بازىسىنى مۇستەھكەملەش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇشقا مۇھىم تۆھپە قوشقان.

ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى تۇرۇش ئۇرۇشى غەلىبە قىلغاندىن كېيىن، ۋۇ كېخۇا شەرقىي شىمالغا بېرىپ، ئىلگىرى ـ كېيىن بولۇپ شەرقىي شىمال خەلق ئاپتونوم ئارمىيەسى 2 ـ زۇڭدۈيىنىڭ سىلىڭيۈەنى، شەرقىي شىمال دېموكراتىك بىرلەشمە ئارمىيەسى 4 ـ زۇڭدۈيىنىڭ سىلىڭيۈەنى، شەرقىي لياۋنىڭ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن سىلىڭيۈەنى قوشۇمچە سەنمۇجاڭى، شەرقىي شىمال دالا ئارمىيەسى 4 ـ زۇڭدۈيىنىڭ سىلىڭيۈەنى، 41 ـ جۈننىڭ جۈنجاڭى بولغان.

1948 ـ يىلى 10 ـ ئايدا، شەرقىي شىمال دالا ئارمىيەسى 2 ـ بىڭتۇەنى ئىستراتېگىيەلىك ئورۇنلاشتۇرۇشقا ئاساسەن، تاشەن، خۇلۇشەن بىرىنچى سېپىدە جەڭ مۇداپىئەسى تەشكىللەپ، گومىنداڭنىڭ «شەرققە يۈرۈش قىلىش بىڭتۇەنى»نىڭ جىنجوۋغا ياردەم بېرىش ئىستراتېگىيەسىنى چەكلىگەن. تاشەندىكى توسۇپ زەربە بېرىش جېڭىدە، ۋۇ كېخۇا قوشۇننى باشلاپ گومىنداڭ ئارمىيەسىگە توسۇپ زەربە بېرىپ، ئالتە كېچە ـ كۈندۈز شىددەتلىك جەڭ قىلىپ، قەيسەرلىك بىلەن چىڭ ساقلاپ، تەكرار جەڭ قىلىپ، گومىنداڭ ئارمىيەسىنىڭ 11 شىسىنىڭ ھۇجۇمىنى چېكىندۈرۈپ، گومىنداڭ «شەرققە يۈرۈش قىلىش بىڭتۇەنى»نىڭ جىنجوۋغا ياردەم بېرىشىنى توسۇپ، ئارمىيەمىز مۇداپىئە ئۇرۇشىنىڭ شانلىق ئۆلگىسىنى ياراتقان.

تاشەندىكى توسۇپ زەربە بېرىش جېڭىنىڭ غەلىبىسى شەرقىي شىمال دالا ئارمىيەمىز ئاساسىي كۈچىنىڭ جىنجوۋنى ھۇجۇم بىلەن ئېلىش ۋە غەربىي لياۋنىڭ بىرلەشمە جېڭىدە غەلىبە قىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىپ، شەرقىي شىمالدىكى ئۇرۇش ۋەزىيىتىنى بىراقلا ئۆزگەرتكەن. خۇددى لو رۇڭخۇەن يۈەنشۇەي تەرىپلىگەندەك: «4 ـ زۇڭدۈي ياخشى جەڭ قىلدى، بۇنداق توسۇپ زەربە بېرىش جېڭى ئۆلگىسى ئارمىيەمىز تارىخىدا ئاز كۆرۈلگەن».

1949 ـ يىلى 4 ـ ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا، ۋۇ كېخۇا 41 ـ جۈننى باشلاپ جەنۇبقا يۈرۈش قىلىپ، خېڭباۋ ئۇرۇشىغا قاتنىشىپ، ئارقىدىنلا قوشۇننى باشلاپ گۇاڭشىغا يۈرۈش قىلىپ، گۈيلىننى ھۇجۇم بىلەن ئېلىپ، مىللەتنىڭ مۇستەقىللىقى ۋە ئازادلىقى ئۈچۈن كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشقان.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغاندىن كېيىن، ۋۇ كېخۇا جياڭجۈن ئىلگىرى ـ كېيىن بولۇپ 15 ـ بىڭتۇەننىڭ مۇئاۋىن سىلىڭيۈەنى، جەنۇبىي جۇڭگو ھەربىي رايونىنىڭ سەنمۇجاڭى، خەلق ئازادلىق ئارمىيەسى توپچىلار قىسمىنىڭ سىلىڭيۈەنى، تۆمۈريول قىسمىنىڭ سىلىڭيۈەنى، گۇاڭجوۋ ھەربىي رايونىنىڭ سىلىڭيۈەنى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتەپ، ئارمىيەنى زامانىۋىلاشتۇرۇش، مۇنتىزىملاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن نۇرغۇن ناھايىتى ئۈنۈملۈك خىزمەتلەرنى ئىشلىگەن. 1955 ـ يىلى جۇڭجياڭلىق ھەربىي ئۇنۋانى بېرىلگەن.

1987 ـ يىلى 2 ـ ئايدا، ۋۇ كېخۇا جياڭجۈن كېسىلى ئېغىرلاشقاندا: «ھەر قېتىم تاشەندىكى توسۇپ زەربە بېرىش جېڭىدە قۇربان بولغان سەپداشلىرىمنى ئويلىسام كۆڭلۈم ناھايىتى بىئارام بولىدۇ، مەن ئۆلگەندىن كېيىن، جەسەت كۈلۈمنى تاشەنگە چېچىڭلار، جەڭچىلەرگە ھەمراھ بولاي» دېگەن ۋەسىيەتنى قالدۇرغان. 1988 ـ يىلى 8 ـ ئاينىڭ 1 ـ كۈنى، ئارزۇسىغا ئاساسەن، ئۇ توسۇپ زەربە بېرىش جېڭىدە قۇربان بولغان ئىنقىلابىي قۇربانلار بىلەن بىللە تاشەنگە دەپنە قىلىنغان.

«ۋۇ كېخۇا جياڭجۈننىڭ يۇرتدىشى بولۇش سۈپىتىم بىلەن، ھەر قېتىم جياڭجۈننىڭ جەڭ مەيدانىدا جەڭگە ئاتلىنىپ، كۆرسەتكەن تۆھپىسى ھەققىدىكى ئۆچمەس ھېكايىلەرنى تىلغا ئالغاندا، مەن ھەم پەخىرلىنىمەن ھەم ھاياجانلىنىمەن» دېدى جۇڭفەن يېزىلىق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جوۋ فۇگېن.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 ـ نومۇر. ئېلان باشقارمىسى: 5850783، تارقىتىش مەركىزى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ يىللىق باھاسى: 336 يۈەن، ئايلىق باھاسى: 28 يۈەن، پارچە باھاسى: بىر يۈەن (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى: 102)